സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ 180

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/ffc

അധ്യായ 180

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

തതോ ഗച്ഛേന്മഹീപാല ദശാശ്വമേധികം പരമ് .

തീർഥം സർവഗുണോപേതം മഹാപാതകനാശനമ് .. 180.1 ..

യത്ര ഗത്വാ മഹാരാജ സ്നാത്വാ സമ്പൂജ്യ ചേശ്വരമ് .

ദശാനാമശ്വമേധാനാം ഫലം പ്രാപ്നോതി മാനവഃ .. 180.2 ..

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച -

അശ്വമേധോ മഹായജ്ഞോ ബഹുസമ്ഭാരദക്ഷിണഃ .

അശക്യഃ പ്രാകൃതൈഃ കർതും കഥം തേഷാം ഫലം ലഭേത് .. 180.3 ..

അത്യാശ്ചര്യമിദം തത്ത്വം ത്വയോക്തം വദതാ സതാ .

യഥാ മേ ജായതേ ശ്രദ്ധാ ദീർഘായുസ്ത്വം തഥാ വദ .. 180.4 ..

മാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

ഇദമാശ്ചര്യഭൂതം ഹി ഗൗര്യാ പൃഷ്ടസ്ത്രിയമ്ബകഃ .

തത്തേഽഹം സമ്പ്രവക്ഷ്യാമി പൃച്ഛതേ നിപുണായ വൈ .. 180.5 ..

പുരാ വൃഷസ്ഥോ ദേവേശ ഹ്യുമയാ സഹ ശങ്കരഃ .

കദാചിത്പര്യടൻപൃഥിവീം നർമദാതടമാശ്രിതഃ .. 180.6 ..
ദശാശ്വമേധികം തീർഥം ദൃഷ്ട്വാ ദേവോ മഹേശ്വരഃ .
തീർഥം പ്രത്യഞ്ജലിം ബദ്ധ്വാ നമശ്ചക്രേ ത്രിലോചനഃ .. 180.7 ..
കൃതാഞ്ജലിപുടം ദേവം ദൃഷ്ട്വാ ദേവീദമബ്രവീത് .. 180.8 ..

ദേവ്യുവാച -
കിമേതദ്ദേവദേവേശ ചരാചരനമസ്കൃത .
പ്രഹ്വനമ്രാഞ്ജലിം ബദ്ധ്വാ ഭക്ത്യാ പരമയാ യുതഃ .. 180.9 ..
ഏതദാശ്ചര്യമതുലം സർവം കഥയ മേ പ്രഭോ .. 180.10 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
പ്രത്യക്ഷം പശ്യ തീർഥസ്യ ഫലം മാ വിസ്മിതാ ഭവ .
വിയത്സ്ഥാ മേ ഭുവിസ്ഥസ്യ ക്ഷണം ദേവി സ്ഥിരാ ഭവ .. 180.11 ..
ഏവമുക്ത്വാ തു ദേവേശോ ഗൗരവർണോ ദ്വിജോഽഭവത് .
ക്ഷുത്ക്ഷാമകണ്ഠോ ജടിലഃ ശുഷ്കോ ധമനിസംതതഃ .. 180.12 ..
ഉപവിശ്യ ഭുവഃ പൃഷ്ഠേ സുസ്വരം മന്ത്രമുച്ചരൻ .
ക്രമപ്രിയോ മഹാദേവോ മാധുര്യേണ പ്രമോദയൻ .. 180.13 ..
ശ്രുത്വാ താം മധുരാം വാണീം സ്വയം ദേവേന നിർമിതാമ് .
സംഭ്രാന്താ ബ്രാഹ്മണാഃ സർവേ സ്നാതും യേ തത്ര ചാഗതാഃ .. 180.14 ..
നിത്യക്രിയാ ച സർവേഷാം വിസ്മൃതാ ശ്രുതിവിഭ്രമാത് .
തം ദൃഷ്ട്വാ പഠമാനം തു ക്ഷുത്പിപാസാഭിപീഡിതമ് .. 180.15 ..
ദ്വിജോഽന്യമന്ത്രയത്കശ്ചിദ്ഭക്ത്യാ തം ഭോജനായ വൈ .
പ്രസാദഃ ക്രിയതാം ബ്രഹ്മൻഭോജനായ ഗൃഹേ മമ .. 180.16 ..
അദ്യ മേ സഫലം ജന്മ ഹ്യദ്യ മേ സഫലാഃ ക്രിയാഃ .
സർവാൻകാമാൻപ്രദാസ്യന്തി പ്രീതാ മേഽദ്യ പിതാമഹാഃ .. 180.17 ..
ത്വയി ഭുക്തേ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ പ്രസീദ ത്വം ധ്രുവം മമ .

ഏവമുക്തോ മഹാദേവോ ദ്വിജരൂപധരസ്തദാ .. 180.18 ..

പ്രഹസ്യ പ്രത്യുവാചേദം ബ്രാഹ്മണം ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ .

മയാ വർഷസഹസ്രം തു നിരാഹാരം തപഃ കൃതമ് .. 180.19 ..

ഇദാനീം തു ഗൃഹേ തസ്യ കരിഷ്യേ ദ്വിജസത്തമ .

ദശഭിർവാജിമേധൈശ്ച യേനേഷ്ടം പാരണം തഥാ .. 180.20 ..

ഇത്യുക്തോ ദേവദേവേന ബ്രാഹ്മണോ വിസ്മയാന്വിതഃ .

ഉത്തമാങ്ഗം വിധുന്വന്വൈ ജഗാമ സ്വഗൃഹം പ്രതി .. 180.21 ..

ഏവം തേ ബഹവോ വിപ്രാഃ പ്രത്യാഖ്യാതേ നിമന്ത്രണേ .

പുരാണാർഥമജാനന്തോ നാസ്തികാ ബഹവോ ഗതാഃ .. 180.22 ..

അഥ കശ്ചിദ്ദ്വിജോ വിദ്വാൻപുരാണാർഥസ്യ തത്ത്വവിത് .

ദേവം നിമന്ത്രയാമാസ ദ്വിജരൂപധരം ശിവമ് .. 180.23 ..

തഥൈവ സോഽപി ദേവേന പ്രോക്തഃ സ പ്രാഹ തം പുനഃ .

മനസാ ചിന്തയിത്വാ തു പുരാണോക്തം ദ്വിജോത്തമഃ .. 180.24 ..

സ്മൃതിവേദപുരാണേഷു യദുക്തം തത്തഥാ ഭവേത് .

ഇതി നിശ്ചിത്യ തം വിപ്രമുവാച പ്രഹസന്നിവ .. 180.25 ..

ഭോഭോ വിപ്ര പ്രതീക്ഷസ്വ യാവദാഗമനം പുനഃ .

ഇത്യുക്ത്വാ തു ദ്വിജോ ഗത്വാ ദശാശ്വമേധികം പരമ് .. 180.26 ..

സ്നാനം മഹാലമ്ഭനാദി കൃതം തേന ദ്വിജന്മനാ .

ജപം ശ്രാദ്ധം തഥാ ദാനം കൃത്വാ ധർമാനുസാരതഃ .. 180.27 ..

സംകല്പ്യ കപിലാം തത്ര പുരാണോക്തവിധാനതഃ .

സമായാത്ത്വരിതം തത്ര യത്രാസൗ തിഷ്ഠതേ ദ്വിജഃ .. 180.28 ..

അഥാഗത്യ ദ്വിജം പ്രാഹ വാജിമേധഃ കൃതോ മയാ .

ഉത്തിഷ്ഠ മേ ഗൃഹം രമ്യം ഭോജനാർഥം ഹി ഗമ്യതാമ് .. 180.29 ..

ഇത്യുക്തഃ ശങ്കരസ്തേന ബ്രാഹ്മണേനാതിവിസ്മിതഃ .

ഉവാച ബ്രാഹ്മണം ദേവ ഇദാനീം ത്വമിതോ ഗതഃ .. 180.30 ..

ദ്വിജവര്യ കഥം ചേഷ്ടാ ദശ യജ്ഞാ മഹാധനാഃ .. 180.31 ..

ദ്വിജ ഉവാച -

ന വിചാരസ്ത്വയാ കാര്യഃ കൃതാ യജ്ഞാ ന സംശയഃ .

യദി വേദാഃ പ്രമാണം തം ഭുവി ദേവാ ദ്വിജാസ്തഥാ .. 180.32 ..

ദശാശ്വമേധികം തീർഥം തഥാ സത്യം ദ്വിജോത്തമ .

യദി വേദപുരാണോക്തം വാക്യം നിഃസംശയം ഭവേത് .. 180.33 ..

തദാ പ്രാപ്തം മയാ സർവം നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .

ഏവമുക്തസ്തു ദേവേശ ആസ്തിക്യം തസ്യ ചേതസഃ .. 180.34 ..

വിമൃശ്യ ബഹുഭിഃ കിംചിദുത്തരം ന പ്രപദ്യത .

ജഗാമ തദ്ഗൃഹം രമ്യം പഠൻബ്രഹ്മ സനാതനമ് .. 180.35 ..

സമ്പ്രാപ്തം തം ദ്വിജം ഭക്ത്യാ പാദ്യാർഘ്യേണ തമർചയത് .

ഷഡ്രസം ഭോജനം തേന ദത്തം പശ്ചാദ്യഥാവിധി .. 180.36 ..

തതോ ഭുക്തേ മഹാദേവേ സർവദേവമയേ ശിവേ .

പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ പപാതാശു ഗഗനാത്തസ്യ മൂർധനി .

തസ്യാസ്തിക്യം തു സംലക്ഷ്യ തുഷ്ടഃ പ്രോവാച ശങ്കരഃ .. 180.37 ..

ഈശ്വര ഉവാച -

കിം ത്വേഽദ്യ ക്രിയതാം ബ്രൂഹി വരദോഽഹം ദ്വിജോത്തമ .

അദേയമപി ദാസ്യാമി ഏകചിത്തസ്യ തേ ധ്രുവമ് .. 180.38 ..

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച -

യദി പ്രീതോഽസി മേ ദേവ യദി ദേയോ വരോ മമ .

അസ്മിംസ്തീർഥേ മഹാദേവ സ്ഥാതവ്യം സർവദൈവ ഹി .. 180.39 ..

ഉപകാരായ ദേവേശ ഏഷ മേ വര ഉത്തമഃ .

ഏവമുക്തസ്തു ദേവേന ആരുരോഹ ദ്വിജോത്തമഃ .. 180.40 ..

ഗന്ധർവാപ്സരഃസമ്ബാധം വിമാനം സാർവകാമികമ് .

പൂജ്യമാനോ ഗതസ്തത്ര യത്ര ലോകാ നിരാമയാഃ .. 180.41 ..

മാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

ഏതദാശ്ചര്യമതുലം ദൃഷ്ട്വാ ദേവീ സുവിസ്മിതാ .

വിസ്മയോത്ഫുല്ലനയനാ പുനഃ പപ്രച്ഛ ശങ്കരമ് .. 180.42 ..

പാർവത്യുവാച -

കഥമേതദ്ഭവേത്സത്യം യത്രേദമസമഞ്ജസമ് .

സ്നാനം കുർവന്തി ബഹവോ ലോകാ ഹ്യത്ര മഹേശ്വര .. 180.43 ..

തേഷാം തു സ്വർഗഗമനം യഥൈഷ സ്വർഗതിം ഗതഃ .

കഥമേതത്സമാചക്ഷ്വ വിസ്മയഃ പരമോ മമ .. 180.44 ..

ഏതച്ഛ്രുത്വാ തു ദേവേശഃ പ്രഹസൻപ്രത്യുവാച താമ് .

വേദവാക്യേ പുരാണാർഥേ സ്മൃത്യർഥേ ദ്വിജഭാഷിതേ .. 180.45 ..

വിസ്മയോ ഹി ന കർതവ്യോ ഹ്യനുമാനം ഹി തത്തഥാ .

അസംഭാവ്യം ഹി ലോകാനാം പുരാണേ യത്പ്രഗീയതേ .. 180.46 ..

യദി പക്ഷം പുരസ്കൃത്യ ലോകാഃ കുർവന്തി പാർവതി .

തസ്മാന്ന സിദ്ധിരേതേഷാം ഭവത്യേകോ ന വിസ്മയഃ .. 180.47 ..

നാസ്തികാ ഭിന്നമര്യാദാ യേ നിശ്ചയബഹിഷ്കൃതാഃ .

തേഷാം സിദ്ധിർന വിദ്യേത ആസ്തിക്യാദ്ഭവതേ ധ്രുവമ് .. 180.48 ..

ശ്രുത്വാഖ്യാനമിദം ദേവീ വവന്ദേ തീർഥമുത്തമമ് .

സർവപാപഹരം പുണ്യം നർമദായാം വ്യവസ്ഥിതമ് .. 180.49 ..

മാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

ദശാശ്വമേധം രാജേന്ദ്ര സർവതീർഥോത്തമോത്തമമ് .

തീർഥം സർവഗുണോപേതം മഹാപാതകനാശനമ് .. 180.50 ..

തത്രാഗതാ മഹാഭാഗാ സ്നാതുകാമാ സരസ്വതീ .

പുണ്യാനാം പരമാ പുണ്യാ നദീനാമുത്തമാ നദീ .. 180.51 ..
നാമമാത്രേണ യസ്യാസ്തു സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ .
സ്നാതാസ്തത്ര ദിവം യാന്തി യേ മൃതാസ്ത്യേ്പുനർഭവാഃ .. 180.52 ..
ദശാശ്വമേധേ സാ രാജന്നിയതാ ബ്രഹ്മചാരിണീ .
ആരാധയിത്വാ ദേവേശം പരം നിർവാണമാഗതീഃ .. 180.53 ..
കാലുഷ്യം ബ്രഹ്മസമ്ഭൂതാ സംവത്സരസമുദ്ഭവമ് .
പ്രക്ഷാലയിതുമായാതി ദശമ്യാമാശ്വിനസ്യ ച .. 180.54 ..
ഉപോഷ്യ രജനീം താം തു സമ്പൂജ്യ ത്രിപുരാന്തകമ് .
രാജന്നിഷ്കല്മഷാ യാന്തി ശ്വോഭൂതേ ശാശ്വതം പദമ് .. 180.55 ..

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച -
സരസ്വതീ മഹാപുണ്യാ നദീനാമുത്തമാ നദീ .

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
രാജന്നാശ്വയുജേ മാസി ദശമ്യാം തദ്വിശിഷ്യതേ .
പാർഥിവേഷു ച തീർഥേ തു സർവേഷ്വേവ ന സംശയഃ .. 180.56 ..
ദശാശ്വമേധികേ രാജന്നിത്യം ഹി ദശമീ ശുഭാ .
വിശേഷാദാശ്വിനേ ശുക്ലാ മഹാപാതകനാശിനീ .. 180.57 ..
തസ്യാ സ്നാത്വാർചയേദ്ദേവാനുപവാസപരായണഃ .
ശ്രാദ്ധം കൃത്വാ വിധാനേന പശ്ചാത്സമ്പൂജയേച്ഛിവമ് .. 180.58 ..
തത്രസ്ഥാം പൂജയേദ്ദേവീം സ്നാതുകാമാം സരസ്വതീമ് .
നമോ നമസ്തേ ദേവേശി ബ്രഹ്മദേഹസമുദ്ഭവേ .. 180.59 ..
കുരു പാപക്ഷയം ദേവി സംസാരാന്മാം സമുദ്ധര .
ഗന്ധധൂപൈശ്ച സമ്പൂജ്യ ഹ്യർചയിത്വാ പുനഃപുനഃ .. 180.60 ..
ദശ പ്രദക്ഷിണാ ദത്ത്വാ സൂത്രേണ പരിവേഷ്ടയേത് .
കപിലാം തു തതോ വിപ്രേ ദദ്യാദ്വിഗതമത്സരഃ .. 180.61 ..

സർവലക്ഷണസമ്പന്നാം സർവോപസ്കരസംയുതാമ് .

ദത്ത്വാ വിപ്രായ കപിലാം ന ശോചതി കൃതാകൃതേ .. 180.62 ..

പശ്ചാജ്ജാഗരണം കുര്യാദ്ഘൃതേനാജ്വാല്യ ദീപകമ് .

പുരാണപഠനേനൈവ നൃത്യഗീതവിവാദനൈഃ .. 180.63 ..

വേദോക്തൈശ്ചൈവ പൂജയേച്ഛശിശേഖരമ് .

പ്രഭാതേ വിമലേ പശ്ചാത്സ്നാത്വാ വൈ നർമദാജലേ .. 180.64 ..

ബ്രാഹ്മണാൻ ഭോജയേദ്ഭക്ത്യാ ശിവഭക്താംശ്ച യോഗിനഃ .

ഏവം കൃതേ തതോ രാജൻ സമ്യക്തീർഥഫലം ലഭേത് .. 180.65 ..

തത്ര തീർഥേ തു യഃ സ്നാത്വാ പൂജയേച്ഛങ്കരം നരഃ .

ദശാശ്വമേധാവഭൃഥം ലഭതേ പുണ്യമുത്തമമ് .. 180.66 ..

പൂതാത്മാ തേന പുണ്യേന രുദ്രലോകം സ ഗച്ഛതി .

ആരൂഢഃ പരമം യാനം കാമഗം ച സുശോഭനമ് .. 180.67 ..

തത്ര ദിവ്യാപ്സരോഭിസ്തു വീജ്യമാനോഽഥ ചാമരൈഃ .

ക്രീഡതേ സുചിരം കാലം ജയശബ്ദാദിമങ്ഗലൈഃ .. 180.68 ..

തതോഽവതീർണഃ കാലേന ഇഹ രാജാ ഭവേദ്ധ്രുവമ് .

ഹസ്ത്യശ്വരഥസമ്പന്നോ മഹാഭോഗീ പരംതപഃ .. 180.69 ..

ദശാശ്വമേധേ യദ്ദാനം ദീയതേ ശിവയോഗിനാമ് .

ദശാശ്വമേധസദൃശം ഭവേത്തന്നാത്ര സംശയഃ .. 180.70 ..

സർവേഷാമേവ യജ്ഞാനാമശ്വമേധോ വിശിഷ്യതേ .

ദുർലഭഃ സ്വല്പവിത്താനാം ഭൂരിശഃ പാപകർമണാമ് .. 180.71 ..

തത്ര തീർഥേ തു രാജേന്ദ്ര ദുർലഭോഽപി സുരാസുരൈഃ .

പ്രാപ്യതേ സ്നാനദാനേന ഇത്യേവം ശങ്കരോഽബ്രവീത് .. 180.72 ..

അകാമോ വാ സകാമോ വാ മൃതസ്തത്ര നരേശ്വര .

ദേവത്വം പ്രാപ്നുയാത്സോഽപി നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .. 180.73 ..

അഗ്നിപ്രവേശം യഃ കുര്യാത്തത്ര തീർഥേ നരോത്തമ .

അഗ്നിലോകേ വസേത്താവദ്യാവദാഭൂതസമ്പ്ലവമ് .. 180.74 ..

ജലപ്രവേശം യഃ കുര്യാത്തത്ര തീർഥേ നരാധിപ .

ധ്യായമാനോ മഹാദേവം വാരുണം ലോകമാപ്നുയാത് .. 180.75 ..

ദശാശ്വമേധേ യഃ കശ്ചിച്ഛൂരവൃത്ത്യാ തനും ത്യജേത് .

അക്ഷയാ നു ഗതിസ്തസ്യ ഇത്യേവം ശ്രുതിനോദനാ .. 180.76 ..

ന താം ഗതിം യാന്തി ഭൃഗുപ്രപാതിനോ ന ദണ്ഡിനോ നൈവ ച സാംഖ്യയോഗിനഃ .

ധ്വജാകുലേ ദുന്ദുഭിശങ്ഖനാദിതേ ക്ഷണേന യാം യാന്തി മഹാഹവേ മൃതാഃ .. 180.77 ..

യത്ര തത്ര ഹതഃ ശൂരഃ ശത്രുഭിഃ പരിവേഷ്ടിതഃ .

അക്ഷയാംല്ലഭതേ ലോകാന്യദി ക്ലീബം ന ഭാഷതേ .. 180.78 ..

ദശാശ്വമേധേ സംന്യാസം യഃ കരോതി വിധാനതഃ .

അനിവർതികാ ഗതിസ്തസ്യ രുദ്രലോകാത്കദാചന .. 180.79 ..

ദശാശ്വമേധേ യത്പുണ്യം സംക്ഷേപേണ യുധിഷ്ഠിര .

കഥിതം പരയാ ഭക്ത്യാ സർവപാപപ്രണാശനമ് .. 180.80 ..

.. ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമ ആവന്ത്യഖണ്ഡേ രേവാഖണ്ഡേ ദശാശ്വമേധതീർഥമാഹാത്മ്യവർണനം നാമാശീത്യുത്തരശതതമോഽധ്യായഃ ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_5_(അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ_ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ_180&oldid=66669" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്